

1896

Zaslána byla žádost k C. k. místodržitelství v Praze, aby obec Kněževy byla povýšena na městys.

Představenstvo bylo pověřeno koupiti dům čp. 189 od firmy Berl a spol. Než ke koupi nedošlo pro přemrštěnou cenu.

Cesta na Červenou byla upravena a řádně poštěrkována.

Na pozemku Jakuba Štise bylo povoleno zříditi novou ulici 9 m širokou ve středu pole a po obou stranách rozprodati stavební místa.

Parky byly řádně oploceny hůlkami ze starých chmelních tyček a volná místa oseta travou. Každá část parku dána v opatrování nejbližším sousedům.

Na počest říd. učitele Jana Vojáčka při odchodu do výslužby uspořádáno slavnostní rozloučení, jehož se zúčastnilo obecní zastupitelstvo korporativně. Proti jeho nástupci Františku Hůlkovi dělána byla některými občany akce, aby místo neobdržel definitivně. Proti tomuto jednání byl zaslán obecním zastupitelstvem protest k zemské školní radě. Vyučující učitelé: Frant. Suttner, Albín Franěk, Kar. Topinka, Božena Mikulášková a František Rašín. Veškeré obecní divadelní rekvizity byly odevzdány pod správu místního odboru Národní jednoty severočeské.

Jeden metr čtvereční zabrané půdy k stavbě byl čítán na náměstí 1 zlatý, v ulicích 60 krejcarů.

Okrašlovací spolek v Kněževsi dostal příspěvek 10 zlatých a Matice školská obdržela taktéž 10 zlatých.

Sklizeň chmelní čítala 1745 balíků. Prodávalo se od 58 zlatých 50 kg chmele.

Zemřelo 24 mužů a 22 žen. Narodilo se 43 hochů a 26 děvčat.

Rozpočet na rok 1897: předepsané daně činily 8189 zlatých 60 krejcarů. Schodek činil 4 101 zlatých 63 krejcarů a hradil se 51 % obecní přírůžkou a 7 % školní přírůžkou.

1897

Podaná žádost, aby povýšena byla Kněževy na městys, byla příznivě vyřízena a obecnímu zastupitelstvu došel od c. k. hejtmanství v Rakovníce dekret ze dne 3. června 1897 znějící: „Jeho Apoštolské Veličenstvo ráčilo nejvyšším rozhodnutím ze dne

**Žádost o povýšení
na městys**

**Pokus o koupi
domu**

Štěrkování cesty

Nová ulice

Ohrazení parků

**Slavnostní
rozloučení
s řídícím učitelem**

**Ceny za stavební
místo**

Dary

Sklizeň chmele

Úmrtnost

Rozpočet

**Povýšení
na městys**

29. dubna 1897 obec vaši nejmilostivěji povýšiti na městys“.
Po přečtení dekretu starostou zaznělo při schůzi třikráte „Sláva!“
Zaslán byl telegram místodržiteli: „Prodchnuto jsouc pocity neoblomné loyality a nezvratné věrnosti osměluje se obecní zastupitelstvo městyse Kněževsi ve slavnostní schůzi dnešní výraz nehynoucích a vděčných díků obyvatelstva zdejšího posvátné osobě Jeho Veličenstva tlumočiti. Připomínajíc sobě vysoké velkodušné přízně věnované ušlechtilé tužbě a nerozdílné žádosti ze srdce všech zdejších obyvatelů, aby obec rodná vřaděna byla po bok českých měst, která hotova jsou jmění, krev i život svůj obětovati za nejvyšší, každému vlastenci nejdražší statky, vyprošuje sobě obecní zastupitelstvo našeho městyse vzácné ochoty, aby Vaše Excelenci náš vřele tlumočený výraz díků milostivě ráčila přijati. Současně prosíme, aby tento projev loyálních pocitů na stupních nejvyššího trůnu blahosklonně tlumočiti ráčila. Bůh žehnej, opatruj Jeho Veličenstvo!“ Telegram byl ihned vypraven. K návrhu starosty Srba usneseno založiti na trvalou upomínku nadaci pro zdejší chudé na oslavu povýšení obce na městys. Věnováno 100 zlatých jako první příspěvek.

Slavnost Veřejná slavnost uspořádána byla dne 13. a 14. listopadu 1897.

Opis pozvánky na slavnost:

Obec Kněževes pořádá na oslavu svého povýšení na městys dne 13. a 14. listopadu 1897 veřejnou slavnost, ku kteréž se tímto činí všeobecné uctivé pozvání.

V Kněževsi dne 24. října 1897

Slavnostní výbor

Pořad slavnosti

Dne 13. listopadu:

I.

1. Večer o ½ 6 hodině osvětlení a průvod s pochodněmi.
2. Slavnostní divadelní představení: a) Proslov, b) živé obrazy, c) Noc na Karlštejně, veselohra o 3 jednáních od J. Vrchlického.

Dne 14. listopadu:

II.

1. Ráno budíček.
2. Od ½ 10 hod. dop. slavnostní průvod ku obecní úřadovně.
3. Slavnostní schůze obecního zastupitelstva.
4. Slavnostní řeč před úřadovnou a slavné služby boží.

III.

1. O ½ 1 hod. společný oběd u p. Jos. Štroša. Přihlášky ku společnému obědu přijímá slavnostní výbor. (Oběd zl. 1,30)

2. O 6 hod. věneček u p. Jos. Cédla. Vstupné 1 zl. 20 kr. Čistý výnos věnován bude na nadaci založenou na oslavu povýšení vesnice Kněževsi na městys. Dobročinnosti se meze nekladou.

Při celé slavnosti koncertuje hudba rakovnická.

Pátého října t. r. z podnětu místního odboru Národní jednoty severočeské přičiněním předsedy Dr. Františka Topky a jednatele K. F. Topinky, počíná v obci činnosti Spořitelní a záložní spolek, který brzy působí blahodárně ve směru hospodářském.

Poněvadž ve smíšeném území byli Čechové napadáni, okna jim rozbíjena, usneslo se obecní zastupitelstvo na protestu, který byl poslán otisknouti v Národních listech a v Národní politice. Obecní zastupitelstvo protestuje proti brutálnosti na menšinách v tak zvaném uzavřeném území páchané, neustoupí od nepatrného práva dosud nám uděleného a stojí nezvratně na uskutečnění našich práv historických.

Po prázdninách byli dosazeni noví členové učitelského sboru, a to Antonín Patera a Františka Zusková.

Prodáno bylo 1665 balíků chmele. Počáteční cena byla 88 zl. za lehký cent, dostoupila 100 zl. a klesla na 57 zl.

Zemřelo 23 mužů a 18 žen, narodilo se 31 hochů a 27 děvčat.

Rozpočet na rok 1898: Předepsané daně činily 8142 zl. 71 kr. Schodek 4136 zl. 63 kr. se hradil 51 % obecní přírážkou a 7 % školní.

1898

Rok tento počal mírnou zimou, takže téměř ledu nebylo. V březnu již se pilně selo. Kdo nepopílil, nemohl v dubnu a květnu síti pro veliké mokro. Skorem 2 ½ měsíce bylo deštivo. Potom nastala veliká vedra a přišlo sucho.

V obci vypěstováno bylo 1173 žoků chmele. Chmel se počal prodávati za 85 zl. a kol. sv. Václava stálo 50 kg 120 až 140 zl.

Konány volby do obecního zastupitelstva. Starosta: Jakub Štros, Josef Kučera I. radní, František Modr II. radní, Jakub Štis III. radní. Výboři: Josef Patrák, č. 57, Josef Stehlík, č. 66, Josef Laun, č. 81, Jakub Tunzhorný, č. 4, František Vaic, č. 142, Martin Holý, č. 111, Jan Patrák, č. 65, František Patrák, č. 38, František Ransdorf, č. 143, Václav Fojtík, č. 17, Emanuel Patrák, č. 55, František Franěk, č. 83, Alois Ibl, č. 93, Josef Srb, č. 22. Náhradníci: Rudolf Patrák a Frant. Cédla, č. 157.

**Spořitelní
a záložní spolek**

**Protest proti
utlačování Čechů**

Noví učitelé

Prodej chmele

Úmrtnost

Rozpočet

Počasí

Sklizeň chmele

**Volby do
zastupitelstva**

- Místní školní rada** Do místní školní rady zvoleni: František Patrák, Jakub Hornov, Josef Stehlík, František Modr a Jakub Štis.
- Pomník Palackého** Na oslavu stoletých narozenin Františka Palackého byl zasazen v parku balvan, pískovec z Přílep, a v něm vyryta deska.
- Nový řídící učitel** Počal v obci vyučovati nový řídící učitel Hůlka Frant.
- Václav Pablásko čestným občanem** Václav Pablásko, okresní hejtman v Rakovníku, byl za zásluhy o povýšení obce na městys jmenován čestným občanem a darován mu diplom, pěkně vypracovaný.
- Spála a záškrt** V obci řádila spála a záškrt a několik dítek podleho strašné té nemoci. Počet úmrtí dostoupil nejvyšší číslice v desítiletí. Zemřelo 31 mužů a 27 žen.
- Porodnost** Narodilo se 35 hochů a 29 dívek.
- Nemoci dobytka** U hovězího dobytka uhostila se slintavka a kulhavka, která zle řádila.
- Požár** Vyhořela tak zvaná „Pachtalna“, starý doškový domek. Oheň značně polekal občanstvo, neboť vypukl v noci. Ve chlévě shořela jalovice a kozy.
- Úmrtí faráře** Staříčský farář Ludvík Ulman zesnul 30. července a po něm vedl farní úřad jako administrátor zdejší kaplan Josef Svátek.
- Nové stejnokroje** Hasičům byly pořízeny nové kroje za 229 zl. 82 kr.
- Dary** Českému čtenářskému spolku v Chomutově věnováno 30. zl na zbudování domu. Matici školské 20 zl., spolku Vlasta 5 zl., spolku Krakovec 5 zl. a 30 zl. dáno na založení nadace v okresu rakovníckém. Z úroků nadace bude každého roku vyplacena odměna nejdéle na místě sloužící čeledi.
- Rozpočet** Rozpočet: Předepsané daně 7756 zl. 58 kr. Schodek 4523 zl. 63 kr. hrazen byl 57 % obecní přirážkou a 10 % školní.

1899

- Počasi** I v tomto roce byla mírná zima. Během roku ukázaly se dvakrát kroupy, které nadělaly částečné škody. Úroda obilí byla veliká a i chmele se hojnost urodilo. Prodáno 2359 žoků. Počáteční cena chmele byla 80 zl. za 50 kg, ale hned stále klesala. Později prodáváno za 62 zl. a ještě později za 50 zl.
- Vojáci** V měsíci srpnu po 11 dní bylo viděti v obci jen vojenské modré sukno s pestrými výložkami a v tu dobu přicházeli již česáci

chmele. Později vyslovil velitel vojska obecnímu zastupitelstvu dík za vřelé přijetí a umístění vojska.

Byly postaveny 2 silnice, a to k Chrášťanům a ke hřbitovu. Práce ke hřbitovu zadána Josefu Kochlefovi, podnikateli. Jeden běžný metr v šířce 4 m za 50 kr. a v šířce 5 m za 55 kr. za kladení štětu.

Starosta obce byl zplnomocněn, aby se informoval o zřízení telefonu v obci u poštovního úřadu v Rakovnicích. Budou-li podmínky trochu přijatelné, budtž další kroky učiněny.

Od Malého rybníka za branou byly položeny roury pro odtok vody.

Poněvadž dosavadní osvětlení petrolejovými lampami bylo nedostatečné, navrženo opatřiti jiné svítily, a to pokud možná nejlepší světla, a dále vyšetřiti, kam mají býti umístěny svítily. Schváleno zřízení 5. třídy postupné.

Osmého října byl poslán od obce protest proti zrušení jazykových nařízeních a tento poslán k otištění do Národních listů a Národní politiky v tomto znění: Úplná rovnoprávnost jazyka českého a německého v království Českém spočívá na platných zákonech, zejména na kabinetním listu ze dne 8. dubna 1848 a na čl. XIX. státních základních zákonů. Nemůže tedy žádná vláda vydati nařízeních odporující těmto dosud platným zákonům. Za tou příčinou protestujeme proti úmyslu nynější vlády zrušiti jazyková nařízeních, kterými ve smyslu zákona jen část jazykové rovnoprávnosti českému národu poskytnuta byla; prohlašujeme takový čin za urážku českého národu a vyzýváme české poslance, aby všemi možnými prostředky proti takovému jednání vystoupili, slibující jim veškerou podporu od strany naší.

Sedmnáctého října byla odvolána jazyková nařízeních, což vyvolalo v občanstvu veliké rozhořčení. Konány demonstrace a za zpěvu vlasteneckých písní vtáhli občané do sousedních Kolečovic. V noci byl shozen z pošty veliký znak rakouského orla, který nebyl již nalezen, ačkoli bylo zavedeno velice přísné vyšetřování. V obci zesílila byla četnická stanice do té doby, až se občanstvo uklidnilo.

Zaslána žádost patronátní konsistoři, aby se mohla rozbourati zeď hřbitovní kolem kostela sv. Jakuba.

Obecní zastupitelstvo vyzvalo výbor vodního družstva, aby pracoval rychlejším tempem, by dosažena byla úprava Hájevského potoka a jeho přítoků.

Zrušeno placení školního platu od 1. ledna 1900 počínaje.

Od 1. ledna t. r. přišel na místo faráře Jan Kutiš, který byl do Kněževsi slavně přivítán občanstvem, které mu vyšlo vstříc za obec.

Silnice

Telefon

Úprava rybníka

Osvětlení obce

Protest proti zrušení jazykových zákonů

Nepokoje

Žádost o zboření kostelní zdi

Regulace potoka

Zrušení šk. platu

Nový farář

- Nový kaplan** Od 9. listopadu nastoupil kaplan Václav Vilímek.
- Chodník** Před každou novostavbou obytného stavení musí stavebník svým nákladem dáti zhotoviti chodník z bílých cihel.
- Dary** Matici školské bylo zasláno 15 zl. a spolku Krakovec věnováno 5 zl.
- Úmrtnost** Zemřelo 16 mužů a 17 žen, narodilo se 40 hochů a 33 děvčat.
- Rozpočet** Rozpočet na rok 1900: Předepsané daně 7761 zl. 88 kr. Schodek 9432 zl. 25 kr. se uhradil 122 % obecní přirážkou a 8 % školní přirážkou.